

Піддубна Анна Іванівна¹, Денисенко Оксана Володимирівна¹,
Злиденний Тарас Володимирович²,
Корнеєв Сергій Михайлович³

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ СПОЖИВАЧІВ ІН'ЕКЦІЙНИХ НАРКОТИКІВ, ЩО ЖИВУТЬ З ВІЛ, В УКРАЇНІ

¹Кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією,
Сумський державний університет,

²Сумський обласний наркологічний диспансер,
м. Суми, Україна,

³Клінічна лікарня “Феофанія”, відділення переливання крові та
власного банку крові, м. Київ, Україна

*Piddubna Anna Ivanivna, Denisenko Oksana Volodymyrivna,
Zlydennyi Taras Volodymyrovych, Korneev Sergey Mikhaylovich*
**QUALITY OF LIFE IN INTRAVENOUS DRUG USERS LIVING
WITH HIV IN UKRAINE**

¹*Department of Infectious Diseases and Epidemiology,
Sumy State University,*

²*Sumy Region Narcological Dispensary, Sumy, Ukraine,*

³*Clinical Hospital "Feofania", department of blood transfusion and
blood bank, Kyiv, Ukraine*

E-mail: tranki1@mail.ru; Piddubna A. I.

Актуальність. На сучасному етапі якість життя (ЯЖ) є збірним поняттям, яке включає комплексну оцінку показників життєдіяльності людини: фізичне здоров'я, соціальні відносини, рівень незалежності, духовність, психологічну адаптацію та емоційну стабільність. В Україні, на тлі епідемії, що наростає, надзвичайно гостро постає питання з'ясування параметрів ЯЖ осіб, що живуть з ВІЛ, а особливо споживачів ін'єкційних наркотиків (СІН), які залишаються рушійною силою поширення недуги у суспільстві.

Мета роботи полягала у вивченні показників ЯЖ ВІЛ-інфікованих СІН задля визначення шляхів її оптимізації та покращення.

Матеріали і методи. Проведено соціологічне опитування з використанням методу очного, одноразового, індивідуального анкетування. У якості засобу для збору відомостей застосовувався спеціально розроблений опитувальник, який складається з двох частин: I – відображення суб'єктивних критеріїв ЯЖ, що охоплює фізичний, соціальний і духовний компонент здоров'я; II – об'єктивні критерії ЯЖ з позиції лікаря. Відповіді на питання побудовані за типом шкали та ранжовані від 0 до 3 балів. Результати проведеного анкетування представлені у вигляді оцінок по 4 шкалам, складених таким чином, що більш високий сумарний бал відповідає більш високому рівню ЯЖ респондента.

Дослідження проводилось анонімно і конфіденційно серед громадян України у 2014-2015 рр. Дослідну групу склали 40 ВІЛ-інфікованих СІН, що перебували на обліку у Сумському обласному наркологічному диспансері, серед яких 30 (75,0 %) чоловіків і 10 (25,0 %) жінок, середній вік склав $(33,03 \pm 0,81)$ років, мешканці міст – 38 (95,0 %) осіб. Антиретровірусну терапію отримували 20 (50,0 %) хворих, знаходилися на замісній підтримувальній терапії 35 (87,5 %) осіб. До групи порівняння увійшли 44 практично здорових донорів крові: 36 (81,8 %) чоловіків і 8 (18,2 %) жінок, середній вік $(30,68 \pm 1,21)$ років, 38 (86,4 %) міських жителів.

Результати. За результатами анкетування сумарний показник ЯЖ ВІЛ-інфікованих СІН мав середній бал $(61,32 \pm 0,53)$, що відповідає задовільному рівню ЯЖ; у практично здорових донорів цей показник становив $(71,5 \pm 0,19)$, що свідчить про його високий рівень ($p < 0,001$). Показники соціального і духовного компонентів здоров'я серед наркозалежних були нижчими ніж серед донорів крові, та склали відповідно $(15,48 \pm 0,39)$ і $(14,83 \pm 0,57)$ балів проти $(17,88 \pm 0,12)$ і $(17,86 \pm 0,09)$

групи порівняння ($p < 0,001$). Середній рівень фізичної складової серед СІН з ВІЛ становив ($15,15 \pm 0,66$) балів, проте не досяг достовірної різниці з групою порівняння ($p > 0,05$).

При аналізі блоку анкети, який стосувався суб'єктивних критеріїв ЯЖ респондентів, встановлено, що стан власного здоров'я задовольняє 85,0 % СІН і 90,9 % донорів крові ($p > 0,05$). Однак серед осіб, що живуть з ВІЛ, достовірно частіше прослідковувалося обмеження фізичної активності (67,5 % осіб) та виражений вплив перебігу хвороби на життєздатність, який відмітив кожен 2-й опитаний ($p < 0,001$). 9 з 10 анкетованих дослідної групи вказали на залежність від медичних препаратів; серед групи порівняння необхідність отримувати лікарські засоби зазначили лише 3 (6,82 %) особи ($p < 0,001$).

Ознаки ізоляції та дискримінації не мали вираженої розбіжності між групами. Так, 97,5 % ВІЛ-позитивних СІН і 90,9 % донорів крові відмітили підтримку з боку оточуючих; відірваними від суспільного життя вважали себе 10,0 % наркозалежних і 6,82 здорових осіб; відчували негативне ставлення 10,0 % СІН і 4,55 % донорів. Зниження психологічної адаптації внаслідок зміни планів на майбутнє значною мірою притаманна ВІЛ-позитивним СІН (27, 5 % опитаних), та спостерігалось у 3 рази частіше, ніж серед практично здорових осіб (9,09 %) ($p < 0,05$). Зафіксовано високий рівень внутрішньої стигми та наявність думок про смерть серед СІН, що живуть з ВІЛ (77,5 % і 22,5 % відповідно) ($p < 0,01$), що дає підстави для формування специфічної для даного контингенту хворих поведінки.

При оцінці об'єктивних критеріїв ЯЖ пацієнта з позиції лікаря серед ВІЛ-інфікованих наркозалежних відмічено суттєве зниження працездатності (45 % респондентів) та фізичної активності (32,5 %), виразний вплив хронічної патології на загальний стан хворого (37,7 %) ($p < 0,001$). Сумарний об'єктивний показник ЯЖ СІН склав ($15,55 \pm 0,51$) балів проти ($19,36 \pm 0,17$) у групі донорів крові ($p < 0,001$).

Висновки. Якість життя ВІЛ-інфікованих СІН є нижчою, ніж у загальній популяції, проте відповідає задовільному рівню, що пов'язане з застосуванням противірусної та замісної підтримувальної терапії. Зниження ЯЖ СІН, що живуть з ВІЛ, відбувається більшою мірою за рахунок соціального і духовного компонентів, що зумовлює необхідність підсилення сфери психосоціальної підтримки при наданні медичної допомоги даному контингенту пацієнтів.

Плахута Валентина Анатоліївна

СТАН МІСЦЕВОГО ТА СИСТЕМНОГО ІМУНІТЕТУ ПРИ КОМОРБІДНІЙ ПАТОЛОГІЇ

Кафедра педіатрії післядипломної освіти з курсами
пропедевтики педіатрії і дитячих інфекцій

Науковий керівник: д-р мед. наук, проф. О. І. Сміян
Сумський державний університет, м. Суми, Україна

Plakhuta Valentina Anatoliivna

THE STATE OF LOCAL AND SYSTEMIC IMMUNITY IN CASE OF COMORBID PATHOLOGY

Department of Pediatrics Postgraduation Education with courses

Propaedeutic Pediatrics and Children's Infections,

Scientific supervisor: d. med. sc., prof. O. I. Smiyana

Sumy State University, Sumy, Ukraine

E-mail: mrsloffjoy@gmail.com; Plakhuta V. A.

Актуальність. Гострий обструктивний бронхіт (ГОб) у дітей раннього віку залишається актуальною проблемою в педіатричній практиці у зв'язку з широким розповсюдженням і стабільним збільшенням кількості хворих в останні роки. Одним з основних компонентів патогенезу бронхолегеневих захворювань є імунна системи, через яку опосередковується дія інфекційного агенту, саме тому в 70-80 % дітей з частими ГОб,